

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування культурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов в умовах змішаного навчання» за спеціальністю 015 Професійні науки 06 квітня 2023 року.

Коровій Дар'я Миколаївна народилася 18 лютого 1995 року в смт. Стрижавка Вінницького району Вінницької області.

У 2018 р. закінчила Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського здобула кваліфікацію: магістра середньої освіти (Мова і література (англійська, німецька)) ступінь вищої освіти «магістр» спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька)) професійна кваліфікація викладач англійської і німецької мов та літератур.

З вересня 2020 року по нині – асистент кафедри англійської філології Факультету іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Дисертацію виконано у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця.

Науковий керівник Лазаренко Наталія Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Здобувач має 14 публікацій: із них 3 – одноосібних, 3 у співавторстві; 3 статті опубліковані у фахових виданнях України; 1 – у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази даних Web of Science; 2 – у міжнародних виданнях; 8 – у збірках матеріалів науково-практичних конференцій, у тому числі:

1. Коровій Д.М., Лазаренко Н.І. Змішане навчання в закладах вищої освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця, 2022. № 63.С. 164-171. DOI: 10.31652/2412-1142-2022-63-164-171.

2. Коровій Д.М. Культурологічна компетентність майбутнього вчителя як складова професійної компетентності. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. Випуск № 43. С. 191-197. DOI: 10.24919/2308-4863/43-2-31.

3. Коровій Д. Компоненти культурологічної компетентності майбутніх вчителів за результатами дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми, 2022, № 9-10. С.194-203. DOI 10.24139/2312-5993/2022.09-10/194-203.

4. Shvydenko V., Korovii D., Duchenko A., Semenova O., Koval V., Lukatska Y. Modern Information Technologies in the Organization of Educational Work in Secondary Institutions of Great Britain. International Journal of Computer Science and Network Security, January 2022. VOL.22. No.1. P. 358-366. DOI: 10.22937/IJCSNS.2022.22.1.50

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

- Бідюк Наталія Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іншомовної освіти міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету, зауваження:

1. Обґрунтовуючи теоретичні засади проблеми дослідження, авторка виокремлює низку підходів, які покладено в основу формування культурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов в умовах змішаного (компетентнісний, культурологічний, системний, діяльнісний, голістичний). Водночас, вважаємо, що варто було б звернути увагу на використання інтегративного та особистісно орієнтованого підходів (одна з педагогічних умов передбачає інтегрування культурологічних і професійних знань; серед компонентів – особистісно-професійний).

2. Дискусійним вважаємо визначення авторкою ключового поняття «культурологічна компетентність майбутніх учителів іноземних мов», яке потрактовано крізь призму лише «наявності знань» (уміння здійснювати кроскультурну комунікацію (визначені авторкою критерії – культура спілкування, комунікативність) мають важливе значення для формування зазначеної якості у вчителів іноземної мови).

3. У структурно-функціональній моделі (рис. 2.2) доцільно було б виокремити змістовий блок, в якому презентувати дисципліни, які спрямовані на формування культурологічної компетентності, а в теоретично-цільовому блоці додати принципи навчання (загальнодидактичні та специфічні).

4. На нашу думку, назви окремих розділів і підрозділів потребують уточнення, зокрема це стосується розділу 3 «перевірки ефективності саме визначених організаційно-педагогічних умов формування культурологічної компетентності», а також п. 2.2. «організаційно-методологічні засади змішаного навчання» (можливо методичні засади, оскільки аналізуються форми, методи навчання).

5. Практичне значення дослідження бажано було б підсилити авторськими практичними доробками з урахуванням умов змішаного навчання (навчально-методичні рекомендації, електронні посібники тощо).

- Біда Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II, зауваження:

1. На нашу думку, цінним і доречним було б представлення параграфу з характеристикою зарубіжного досвіду формування культурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов в умовах змішаного навчання та виокремлення можливих шляхів його імплементації в освітній процес українських закладів вищої освіти.

2. У вступі роботи, в п. «Експериментальна база дослідження» варто було б зазначити скільки студентів брало участь в експерименті.

3. У 1 розділі вами визначено сутність базових понять дисертаційного дослідження: «компетентність», «компетенція», «культура»,

«загальнокультурна компетентність», «культурна компетентність», «культурологічна компетентність». А сутність і зміст поняття «змішане навчання» ви розглядаєте у п. 2.2. «Організаційно-методологічні засади змішаного навчання у процесі формування культурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов», вважаємо, що варто було б його розглянути у I розділі дослідження.

4. Назва розділу 2 у змісті (с. 20) і тексті роботи (с 88) має відмінності. Вважаємо це як технічний огріх – «загубився» кінець назви розділу «в умовах змішаного навчання».

- Коломієць Алла Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. На нашу думку, у перших двох підрозділах дещо порушена логіка викладення матеріалу, оскільки спочатку аналізуються проблеми формування культурологічної компетентності вчителів, а потім лише розкривається сутність поняття «культурологічна компетентність».

2. Формулювання двох перших організаційно-педагогічних умов, які передбачають «забезпечення психологічного комфорту та вмотивованості учасників освітнього процесу для отримання культурологічних знань у процесі формування культурологічної компетентності» та «заохочення майбутніх педагогів до самоосвіти та саморозвитку у процесі удосконалення культурологічних знань з національної культури та вивчення культурних особливостей інших народів» варто було б уточнити механізми та інструменти «забезпечення» та «заохочення», тобто коротко вказати, за допомогою чого це планувалось досягти.

3. У другому розділі дисертації, де дисертанткою передбачено обґрунтування організаційно-педагогічних умов формування культурологічної компетентності майбутніх учителів, все ще продовжується дефінітивний аналіз і визначення змісту загальновідомих понять («мотив», «мотивація», «саморозвиток», «самоосвіта», «креативність», «метод навчання» тощо), які лише дотичні до теми дисертації.

4. На нашу думку, не зовсім обов'язковими в дисертації є історичні екскурси, в яких авторка описує історію виникнення окремих понять у педагогіці («гуманізм», «педагогічна технологія», «інноваційне навчання», ...), що значно розширює обсяг роботи.

5. Не зовсім зрозуміло, чому в додатках на 42 сторінках представлена робоча програма дисципліни «Практика усного та писемного мовлення», розробником якої дисертантка не була. Крім того, ця програма передбачає використання методичної літератури 20-и річної давності.

- Громов Євген Володимирович, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. Узагальнюючи підходи вітчизняних та зарубіжних науковців, дисертантка пропонує авторське визначення «культурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов». На нашу думку, варто було б дещо розширити це формулювання, оскільки компетентність це не лише наявність необхідних знань, а радше збалансована комбінація знань, вмінь, практичних навичок, способів мислення тощо;

2. Судячи з назви, на рисунку 1.1 зображений *«Процес переходу культурологічної компетентності у професійну компетентність»*, проте, на самому рисунку зображені три ітерації процесу переходу «загальнокультурної компетентності» до «професійної» через «культурну» та «культурологічну». Тобто, назва рисунку не зовсім відповідає тому процесу, який цим рисунком унаочнюється;

3. Вивчаючи закордонний і вітчизняний досвід організації та провадження змішаного навчання у закладах вищої освіти, авторка, на нашу думку, занадто часто посилається на праці викладачів природничих дисциплін (фізики, астрономії тощо), тому, зважаючи на тему дисертації, було б краще, якби дисертантка проаналізувала більшу кількість праць, в яких висвітлені ефективні практики змішаного навчання у підготовці фахівців саме у сфері гуманітарних, зокрема, філологічних дисциплін;

4. У першому розділі роботи авторка посиляється, зокрема, на праці відомих вітчизняних і закордонних науковців (Олександра Потебні, Яна Амоса Коменського, Костянтина Ушинського, Василя Сухомлинського та інших), але самі джерела, що цитуються дисертанткою, були видані багато десятиліть тому. Зважаючи на те, що праці знаних науковців регулярно перевидуються як в Україні, так і за кордоном, у подальшому радимо авторці посилатись на якомога свіжіші версії публікації таких праць;

5. На нашу думку, робота б значно виграла, якби був зроблений деякий перерозподіл матеріалу висновкових частин до кожного з розділів та загальних висновків дисертації.

- Гуревич Роман Семенович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, директор ННІППФВК Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, без зауважень.

Результати таємного голосування:

“За” 5 членів ради,

“Проти” 0 членів ради,

недійсних бюлетенів 0.

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада присуджує Коровій Дар’ї Миколаївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Гуревич Р.С.